

MNICHOVSKÁ DOHODA

Jindřich Středa.

Když už před delšími časem německý spolkový kancléř prohlásil, že Německo nežádá jiné území než které mělo v roce 1937, směli se Češi domnívat, že už nebudou muset nic slyšet o nějaké platnosti mnichovské dohody — dohody ujednání mezi čtyřmi velmocemi, a československými zastupci trpně vyslechnuté. Ale chyba lávky! Obdivuhodné ustanovení č. 1. ústavy, že vláda, ministerská rada za svou politiku zodpovídá kolektivně, patří v Německu neplatí nebo na všechny způsob kancléř nemá možnosti, jak mimo ministerskou radu krotit své ministry a držet jejich jazyky na uzdě. A tak se stalo, že jeden jeho ministr, pan Seehofer, se dal slyšet znovu v ten smysl, že on trvá na platnosti mnichovské územní úpravy. Musíme tedy o té věci mluvit znovu.

Už jsme ovšem řekli, proč považujeme mnichovskou dohodu za neplatnou i v tom případě, že by byla normálním způsobem vstoupila v platnost, že by byla nějaký čas právně platila. Její účinnost pomínula v tu chvíli, kdy nacistická vláda, pošlapavši tuto úpravu, ozbrojenou mocí vrhla na — zhyt — čsl. území a tím zahájila válečný stav. A kdyby tehdy byl válečný stav nastal — a on nastal, čehož svědky jsou čsl. letci padlí v "Bitvě o Británii" a vojáci padlí na Ruši, u Tobruku, ve Francii —, přece válečný stav zajiště nastal v ten den, kdy čsl. vojsko vstoupilo na čsl. území: když se k němu národ povstáním 5. května přidal, nastalo poslední a vítězný obloží tohoto boje a území to je na všechny způsob ve spravedlivé válce vybojováno. To jsou argumenty člověka, s dějinami naší doby i jen poněkud obeznámeného, a panovníka všech těchto dob.

Ale příslušník mladší generace, školený ve vědách právních, mne upozorňuje, že je tu jeden platný důvod proč mnichovské ujednání v žádném případě nemohlo ani zprvu, ani při svém vzniku náhlí a mít právní platnost. Důvodem tím je skutečnost, že hlavní t. j. silnější strana — ta strana, v jejíž prospěch to ujednání bylo sepsáno, sama nikdy neměla úmysl takové ujednání závazně nést. Německá vláda nikdy neměla úmysl učinit závazné ujednání v ten smysl, že Německu připadne jenom území zvané sudetským, zbytek státu že zůstane nezávislým československým. Je mnohonásobnými doklady prokázáno, že tehdejší německá vláda chtěla, stále chtěla a nikdy chit nepřestala zněti, podmanění celého čsl. státu.

Z RADY SVOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA

JAK HLÁSI ZPRAVODAJ RSC:

Výbor Rady svobodného Československa konal schůzi v Novém Yorku ve dnech 10. a 11. října za předsednictví předsedy a místopředsedy Petra Zenkla a Matěje Juska.

Výbor přehlédl činnost Rady od poslední schůze a vzal na vědomí, že se Rada zúčastnila řady jednání, které souvisí s plněním jejího programu, a to jak o čs. politických poměrech, tak také zejména o hospodářské situaci, která je důsledkem toho, že hospodářský rozklad za komunistické vlády postupuje a že jsou stále velmi nenahebné poměry bytové, hospodářské a to zejména v sektoru zásobování a pokládá, že o správném

Nuže, je samozřejmou a základní zásadou, že nikdo nemůže žádat nějaké plnění na základě právního skutku — obchodu, který s jeho strany nikdy nebyl učiněn jako opravdový závazný právní skutek, nýbrž vždy byl zamýšlen jako pouhopouhý podvod, festliže — jak se prý kdysi stalo — nějaký pán důvěřivému americkému turistovi prodá hrad Karlštejn, nemůže přece ten pán žádat vyplacení smluvně kupní ceny. Jestliže prodám lehkovému člověku automobil, který nemám a dodat nemíním, nemohu na něm chtít ani první splátku. Jestliže nevinnému děvčeti slíbím šátek, nemám nejmenšího úmyslu si nešťastnici vzít, pak ona mne sice může žalovat pro svedení případně o alimenty, ale ani ona nesmí — jakoby se opravdu mou ženou stala — nosit moje jméno, tím méně mohu já žádat vyplacení jejího věna. Jestliže uvěřím podvodníkovi, který se vydává za doktora lékařství a slibuje že jeho léčením mně zase narostou vlasy, nejsem mu dlužný žádný honorář. Jestliže slíbím nějakého prostáčka jmenovat vrchním úředníkem pokladníkem Araukánských dolů na myšle, nemohu na něm soudně vymáhat sjednanou kauci. A ten Rakušan, který sliboval nezkušným, ale nezákonného zisku chytivým venkovánům že za ně uplatí na ministerstvu úředníky, kteří jim umožní neslychané kšefty, který ale takových úředníků — jsou-li nějakí — vůbec neznal a navštívit nemíní, podobně neměl nárok na slíbenou provizi. Skutek, který je polopodvodem, není právním skutkem: nikdy se právními skutkem nestal; a dožadující neváže a vázati nesmí podvedeného.

Jestliže tedy Adolf Hitler, prodávav se svými generály plán na přepad Československa a ponechávaje plán ten v platnosti, a dávaje svým stoupencům v Československu pokyny jak přepad ten uskypit, zároveň podepsal papír o záboru jedné části toho Československa, pak papír ten nevoří právo, nejmeně pak právo Německa na ten kus území.

Bude mi namítnuto, že podle povahy věci podvedení nikdy nebyli jenom Češi, kterým se připovádel stát okleštěný ale samostatný, nýbrž také čeští Němci. Jim zajiště tenkrát Hitler slibil některé věci, jako svobodu a chléb, mír a čest, za které jim dodal věci podstatně odlišné, mezi nimiž potravinnové listky nebyly to nejhorší. Není sporu, byli jim podvedeni, ať si to s ním připadne s jeho zhyblými nástroji vyřídí. But that is another story, říká Kipling.

Bylo také konstatováno, že zbytky metod stalinových jsou v ČR stále ještě příliš silné, že neustále sledilisti a že režim užívá zastrasování a různých druhů persekuce a diferenciace vůči těm, kdo mu ne přisluhuji nebo dokonce projeví svůj nesouhlas veřejně. Výkonný výbor vzpomněl také dvacítkou výročí Slovenského ná-

bování a pokládá, že o správném smyslu vůbec. Z četných osobních zpráv Výbor se přesvědčil, že odpor ke komunistům doma roste a že je nutné všechno úsilí režimu ziskat sympatie a účast ve spolupráci s mládeží která jeví o ni naprostý nezajím.

Výbor vyslovil politování nad tím, že odbojovými zjevy do ČR neodpovídá úměrný počet národně svobodného světa z ČR, vyslovil přesvědčení, že ti, kdo navštívili svobodný svět, zejména také USA z ČR, nemohou se nevrátit hluboce zaujati tím, co ve svobodném světě viděli.

Bylo také konstatováno, že zbytky metod stalinových jsou v ČR stále ještě příliš silné, že neustále sledilisti a že režim užívá zastrasování a různých druhů persekuce a diferenciace vůči těm, kdo mu ne přisluhuji nebo dokonce projeví svůj nesouhlas veřejně.

Výkonný výbor vzpomněl také dvacítkou výročí Slovenského ná-

THE WHITE HOUSE
WASHINGTON

October 23, 1964

TO THE MEMBERS AND FRIENDS OF THE COUNCIL OF FREE CZECHOSLOVAKIA:

It is a pleasure to extend to you as well as to all our Americans of Czechoslovak descent my heartfelt congratulations and warm greetings as you observe the forty-sixth anniversary of the independence of Czechoslovakia. The significance of this occasion is further enhanced this year by the commemoration of the Slovak National Uprising.

I am delighted to have this opportunity on this dual ceremony to applaud the tireless efforts of the members of your Council to sustain and propagate the democratic ideals of your great President-Liberator Thomas G. Masaryk — ideals which have inspired men in all lands and in every walk of life. Our beloved land has always taken pride in the valuable contributions of our Czechoslovak-Americans and in the fusion of your customs and of your cultural heritage with our own.

To all who participate in this observance I express my sincere appreciation and good wishes for a truly memorable day.

LYNDON B. JOHNSON

rodního povstání z r. 1944 a vzdal účtu těm, kdo se o ně ve směru československém zasloužili. Zdůraznil, že povstání bylo, skutečně spontánním projevem slovenského lidu proti německé nacistické vládě a proti nenáviděné slovenské loutkové vládě a že bylo marničstvem a bojem pro obnovu svobody Československé republiky, pod jejímiž prapory, probíhalo.

Výbor jednal také o otázkách Shromáždění porobených národů (ACEN), jehož je Rada od jeho založení členem a v němž měla od jeho založení svou delegaci. Činitelé exilových organizací jednotlivých národů, kteří tvoří nyní tak zvaný Hlavní výbor Shromáždění porobených národů sami vydávají stanovky a řady tohoto shoru. Přes odpor, který se ozývá na různých stranách, vytvářejí na základě, že nejsou členy delegací ACEN, ale i členy organizací exilových, které jsou členy ACEN, smějí být jen osoby, které nepříjaly v exilu nového občanství. Je to zásada naprosto nevhodná, zhytečná, ba národním zájmem škodlivá. Přirozeným vývojem stále více exilantů nutně přijímá občanství státu, v němž se usadí, a počet těch, kdo dosud podržují občanství původní, rapidně klesá. V některých kategoriích jich již vůbec není. Hlavní námitkou proti tomuto stanovisku je, že se jim vylučují ze spolupráce a odpovědnosti příslušníci mladší, někdy právě oni delším pobytem ve svobodném světě získali praxi a vědomosti, které je pro práci v boji proti komunistu a v zápasu o obnovu politické nezávislosti jejich zemi především uschopňují.

Výkonný výbor RSC, který je si vědom toho, že toto jeho stanovisko ve věci státního občanství se setkává téměř se všeobecným souhlasem — mimo členy nynějších orgánů ACEN — se znovu usnesl, když byly jeho návrhy na změnu charteru ACEN dovažovacími členy Hlavního výboru ACEN odmítnuty, trvat na svém členství v ACEN a na uznání jeho delegace; nebude-li zjednána změna v příslušných ustanoveních (návrát k původnímu znění a výkladu a pod.), Rada svobodného Československa spolu se svými přáteli bude usilovat o to, aby byla zjednána nová účelná základna mezinárodní spolupráci exilové.

Nynější praxe v ACEN má za výsledek, že jeho Hlavní výbor už nepředstavuje mnohosti politických směrů protikomunistických, ale je složen naprosto většinou jen z představitelů jediného nebo dvou směrů politických.

Výkonný výbor RSC v dalším svém rokování znovu zaujal jednomyšlné stanovisko k resoluci tak zvané "Stálé konference slovenských demokratických exilantů", kterou tato "konference" usnesla před vánocemi 1963.

Výbor RSC odmítl tuto resoluci v jejím záhlaví II. bod e), kde se praví "česko-slovenské spolupžitie má sa opierať o dôslednú individualitu, vyjadrenú a zaisťovanú ústavnou vytvorenými slovenskými národnými orgánmi zákonodarnéj, výkonnej a súdnej moci, KTORÉ BY NEBOLY PODRIADENÉ NIJAKEJ VYŠŠEJ AUTORITE".

Ve věci obchodních styků mezi porobenými komunistickými zeměmi a svobodným světem Výbor se usnesl i dále usilovat o to, aby rozvoj těchto styků byl podmíněn koncesemi komunistických režimů, jimž se má dostat rozvojem obchodních styků úlevy a výhod.

Výbor se také zabýval různými akcemi Slovenské ligy v Americe, činností dr. F. Burčanského a dr. J. Kirschbauma a v neposlední řadě také akcemi, které se snaží zaktivizovat zbytky přehalovené a nové jejich podporovatele za pomoci a podpory t. zv. sudetských Němců.

Výbor Rady svobodného Československa se také snažil o to, aby byly uskutečněny snahy o vydání americké poštovní známky ke stoletému výročí založení první sokolské jednoty v USA a bude se starat o to, aby bylo vydání známky co nejmanipulačněji uvítáno československým lidem v USA.

Byla také podána zpráva o vydání směrnice k budoucí organizaci a činnosti t. zv. Evropského hnutí a jmenování delegátů k příslušným jednáním.

Usneseno provést akce za účelem propuštění politických protikomunistických vězňů a vypracovat a příslušným místům podat několik memorandů důležitých otázek.

"HUMPREY JAKO MLUVČÍ ZAHRAČNÍ POLITIKY"

Dr. Juraj Slávik:

V článku: "Nové mnichovství na obzoru" komentovali ste článok Erica Severida, který je velmi dobrým znalcom americké a západoevropské politiky voči Europe a který menovite správne uvádza, jaké sú názory, ktoré vznikajú /aťn beginnings/ v britskom Foreign Office u niek-

The convention of the Canadian Ethnic Press Federation which was held on October 23rd and 24th at the Harmonie Club was a reasonably successful affair. Among the guests attending the various events were Hon. Mitchell Sharp and Hon. Rene Tremblay from the Federal Government, Hon. John Yaremko and Hon. Allan Grossman from the Provincial Government and Mayor Philip Givens, representing the City. Hon. John Yaremko was the speaker at the Friday night banquet and Hon. Rene Tremblay was the speaker at the Saturday luncheon.

The master of ceremonies was, ironically Dr. Joseph Kirschbaum, a former high official of a now defunct fascist state. While at the convention Dr. Kirschbaum spoke for the unity of Canada he is busily engaged in separatist activities designed to dismember his native land, Czechoslovakia.

A new executive was elected with Charles E. Dojack of Winnipeg as President, Frank Glogowsky of Toronto as Vice-President and Leo Lezack of Winnipeg as 2nd Vice-President.

PROMĚNY

PROMĚNY, čtvrtletník Společnosti pro vědu a umění, vstoupil lednem 1965 do druhého roku života. Za vedení Dr. Ladislava Radinského Proměny si vydobily místa jako největší vědecká Společnost, věnující se rovným dílem všem úsekům kulturního života za rovné spolupráce Čechů a Slováků. Lednové číslo přinese v ní současně politicko-kulturní poměry jak se promítaly na 2. sjezdu SVČ v září 1964; nové verše Pavla Javora, Chrystoma Mastika a Jiřího Kavky; filosofickou esej Stárkové nadepsanou "Marxismus a metafyzika"; literární vědecký článek Pavla Zelivana o Albertu Camusovi v příležitosti pátého výročí Camusovy smrti; a závěrečnou stat článku Věry Blackwellové o českých překladatelích Hamleta. Obor státního dědictví zastupuje studií Miloše Šebora nazvanou "O vnitřní bezpečnosti" a diskusi Karla Běláckého o poměru boninské vlády k mnichovské dohodě. Josef Kratochvíl referuje o svém výzkumu ze polárního kruhu. Beletristická část bude obsahovat povídky Vladimíra Vaňka, a přinese četné recenze. Administrativní věci Proměny vede John G. Lexa, 4246 Austel Place, L. I. C., N. Y., 11401.

torých expertů. Chápe, že se pisatel vašho článku pozastavuje na těchto názorech a že odmítá tiež závěrečné poznámky Erica Severida, že "nová theorie zahraniční politiky Západu vůči Sovětu je hodna toho, aby se o ni nvažovalo" /aťkoliv sňhlasim so Severidem, že názory, které uvádza, by mely byt seriozne prediskutovane, Demokracia je diskusia/.

Nesňhlasim však a tendenciu, ktorú vidim vo vašom článku, Vyrozumievam, že ako už niekoľkokrát — "dávať kredit" repullickému kandidátovi B. Goldwaterovi, ktorý podľa vašho článku interpretuje pojatie hospodárskej pomoci Jugoslávii a Poľsku Spojenými štátmi nie ako prostriedok postaviť tieto země na vlastné nohy a tým oslabiť kontrolu Moskvy, ale ako politiku "naprosto ilusornú". — Nedodávate, že Severid tvrdí, že "it is safe to say, that most independent foreign policy authorities have agreed with the administration on this", totiž sňhlasia, že hospodárska pomoc Poľsku a Jugoslávii neposilňuje komunizmus, ale má tendenciu oslabiť kontrolu Moskvy nad ich satelitmi.

Myslím, že to, čo sami pridávate k článku Severida, že to, čo on uvádza, ako nový koncept americkej politiky, je "nové mnichovstvo", je prinajmenej nepresné a beznáma urážlivé. Preto si dovoľujem na obranu senátora H. Humphreya, ktorý preukázal v minulosti správne pochopenie našej situácie a výdatne pomáhal našmu exilu a porobeným národom v "Assembly of Captive Nations", začítavať niekoľko viet z

Pokračování na straně 2. f

ČERNOSÍ V ČS. ARMÁDE

Z tohoto titulu by se mohlo zdát, že čs. komunistická armáda zřizuje koloniální útvary z barevných národů, což ovšem není pravda. Avšak tento omyl bychom nezavinili my, nýbrž časopis Československý voják, který 18. července otiskl článek "Razie na černochoy".

A teprve, když si tento pozorný čtenář doklad, který výstižně odhaluje morálku armády lidové demokratického Československa, pozorně přečte, zjistíme, že "černoši" v armádě nejsou žádní známosti ani gurkové, nýbrž každým conlem potomci nezapomenutelného dobrého vojáka Švejkova, jehož duch zřejmě přežije i dnešní režim. Avšak dejme slovo věrnému následovníkovi nezapomenutelného jednoholetého dobrovolníka Marka, autora kroniky Švejkova maršbátaku, který zplodil i citovaný dokument v časopise Čs. voják:

"Odpoledne přitáhl podpraporek Jiríčka plnou polní. 'Pán ji nechal v úschovně a odešel s klidem granda', řekl. — 'Není tam adresa', zeptal se major.

Podpraporek prohlížel obsah. 'Jenom tenhle sešit.'

Světlá bedýnka na skříní vyřvala pochod komediantů a u přepážky vedle dveří vzlykala asi sedmiletá blondýna: 'Měla jsem ho ráda...'

Drsný mužský hlas ji neobratně konejšil: 'Jo slečno, to je dřív než na nový šaty. Tak neplačte, my už vás ho najdeme.'

Mezitím, co blondýna ze sebe vyřvala, že se jmenoval Milan a sloužil v Plzni, listoval jsem v zápisích člověka, který nechal plnou polní na nádraží a šel od toho. Měl svoje desatero: 'Pomni, abys den žoldu světlil. Ctí otce svého a matku svou, ať posílají balíky... Poslechni, co uslyšíš, ukradni, co uvidíš. Nepromluviš slova pravdy. Potom následovaly verše: Lásky není hadra ani onuce /ale volovina, která visí u srdce. Nebo: Miláčku, jak nám bylo krásně vime/ ten dlouhý čas čekání rychle plyne /budeme žít spolu zas/ obdivovat lásky čas. Podpraporek odnesl relikvii do skříně, kde jsou uskladněny další poklady, jako třeba sbírka zabavených pornografií, účteny nůž zapomenutý u Humphříčka a spousta dalších věcí, o které se raději nikdo nehlásí, a otevřel si svou knihu, kterou pojmenovali bible králická a která obsahuje seznam postrádaných a zatoulaných.

'Vojín Seda Antonín', zapíchl podpraporek prstem doprostřed stránky. 'Odvelen devěťadvacátého, k novému útvaru dodnes nenastoupil. Ta výhava bude nejspíš jeho.'

'Kdo telefonoval z věbe', řekl major. 'Hledali Sedu doma, ale rodiče prý o něm nic nevědí. Je to spořádaná rodina.'

'Jo, jedna paní povídala', usklíbil se podpraporek. 'Já vám něco povím.'

Nepověděl, protože se otevřely dveře a v nich stánu kulatolící obřelý voják dobráček. Vypadal bezbranně a ublíženě, že mu ho přišlo líto. V jedné ruce držel naditou sítěnku, v druhé balík: zřejmě jel od maminky. Nepozdravil, napadlo mě, a teď dostane kapky. Desátník, který ho přivedl, podal hlášení. Vojáček dobráček se vrátil z Kroměříže do Karlových Var. Přetahuje už druhý den. 'Co jste dělal v Kroměříži?' — 'Byl jsem u soudu: — 'Jako svědek?' 'Ne, kvůli rvačce', povídal voják dobráček. 'My jsme se opili, to jsem byl ještě v civilu.' 'Kolik jste dostal?' — 'Půl roku podmíněně.'

Po této příhodě, která je jako opána z kapitoly o Švejkově putování do Českých Budějovic, následuje popis štár v pražských lokálech a zastavování nezdravících vojáků na ulicích, který už také odněkud známe:

'Asi za týden poté jsem šel s hlídkou na nádraží. Byl teplý letní večer. Jiné hlídky prodešávaly hlavní třídu a vyhlášené noční lokály. Byla to obvyklá, každodenní raze na černochoy, kteří si udělili vycházku sami, turisty, kteří se o své vůli vzdělali od jednotky, elegány... Těch posledních je nejvíce. Elegáni, ve snaze odlišit se od uniformity ostatních vojáků, si ustríhují pláště a blůzy, zužují kalhoty, do módy znovu přichá-

zejí pruhované ponožky a perforované mokasíny, dlouhé vlasy a místo střihání metru se do opasku dělají zářezy.

'Okamžik, soudruhu', začíná obvyklé rozhovor. 'Proč jste nepozdravil?' — 'Promiňte, já vás přehléhl.' — 'Jak to, že máte dole roztržené nohavice?' — 'Byl jsem na AST. (armádní taneční soubor.) Vystupoval s nohavice-mi tak úzkými, že je musel dole rozstříhnout, aby se do nich dostal.' — 'Proč jste nepozdravil?' — 'Promiňte, já vás přehléhl.' — 'Jak to, že máte dole roztržené nohavice?' — 'Byl jsem na AST. (armádní taneční soubor.) Vystupoval s nohavice-mi tak úzkými, že je musel dole rozstříhnout, aby se do nich dostal.'

'Myslete, že to udělá?' — 'Pro jistotu posílám hlášení i my. To není jeden komandýr rotý odesal, že voják, kterého jsem zadržel, prokazatelně nemohl být v Praze, poněvadž měl službu dozorčího. Tak jsem mu poslal kopii bloku. Pak se už neozval.'

Vzpomněl jsem si na vojáka dobráčka. 'A co když chytíte černocho nebo turistu?' — 'Tak se u nás vyspí, my uvědomíme velitele, aby si pro něj přijel. Výhody hradi zadrženy', řekl podpraporek.

K desátníkovi se přitočil muž na vrátkách nohou: 'Kde to jsem, nevíš?' — 'Na hlavním nádraží.' 'A jo, pojď se mnou na rum.' — 'Nemohu, jsem ve službě.' — 'Vykasli se na to, kamaráde, já byl taky voják.'

Máte příjemnou službu, řekl jsem potom desátníkovi. Vzal to vážně a pohlédl na mě se smutným úsměvem: 'Myslete?'

O půlnoci jsme navštívili několik nočních lokálů. Před hotelem Jalta parkoval černý mercedes a v něm seděly dvě 'tuzexky', jedna vpředu, druhá vzadu a upravovaly si make-up. Desátník se pozdravil s vrátným a následován dvěma pomocníky vešel do Pěti Pě. Zůstali stát u dveří, aby nepřekáželi a nerušili. Vůbec se chovali jako chudí příbuzní na bohaté svatbě. Dva vojini, kteří tancovali na parketu, si chvatně připínali opasky. Číšníci nás odstraňovali. Šatnářka hleděla skrz nás, jako bychom byli ze skla, odbarvená kolegyně tuzexek z mercedesu polohlasně promlouvala: 'Fizlové. 'Pojďte odtud', řekl jsem. 'Dneska je to čajový', řekl desátník a bylo vidět, že i jemu se ulevilo, když za sebou zavřel dveře.

Mercedes už odjel, patrně na René nebo na Hubertus, a desátník si zapálil cigaretu: 'Tohle nic nebylo. To byste měl vidět, co všechno si lidé dovoří. Jak vytáhnou blok, že si někoho zapíšu, vždycky se najde pár křiklounů, který začnou člověka nadávat. Nežer to... nech ho žít. Pust ho... To je hrozný, fakt. 'Mluvíli jsme o tom dlouho, protože nepochopení boli vždycky a každého.' Dojat těžkým údelem čs. armádních policajtů, vydal se reportér Čs. vojáka na pouť noční Prahou a 'navštívili ještě Narcis, Romani, Belveder, Kosí hnizdo, Tatra a Balkangrill.'

Po čase se však zotavil natolik, že se opět objevil v kanceláři majora Puce:

'Při nedávné razii uvízl v síti jedna větší ryba: V Dejvicích byl zadržén voják Antonín Seda, který doznal, že plnou polní nechal v úschovně. 'Věděli doma, že jste utekl?'

'Máma... Táta by mě zabil.' — 'A neřekla vám, abyste se vrátil?' To vás nenapadlo, že vás budem hledat?' — 'Myslel jsem, že to projde, v tom zmatku, když mě převezli.'

'U koho jste bydlel?' — 'Nikde... Spal jsem v boudě na Babě.'

'A z čeho jste žil?' — 'Každý ráno jsem v mlíkárně vzal pár flašek mlíka a pár rohlíků. Večer jsem si dal nějaký pivo... nebo dvě.' — 'To jste pak utekl? Z čeho jste platil?' — 'Prodal jsem přeci ty flašky!' — 'Proč necheťte sloužit?' Mlčení. 'Loni jste dostal šest měsíců a letos zase tohle. Proč necheťte sloužit?' Mlčení. 'Jak chceš', pravil major. 'Odvedte ho... a dejte mu pořádně najist.'

Pokřivil rameny s výrazem člověka, který nemůže učinit více a který ví, že věci jsou mnohem složitější. Pak se opřel o hřbeti vedle dveří a zavolal: 'Další prosím!' — FEC

HUMPHREY...

Dokončení se strany 1.

interview, který sen. Humphrey poskytl N. Y. Times 13. septembra 1964: interview trval 5 hodin a N. Y. Times uveřejnil z něho len krátke vňatky. Po vňbách ho asi uveřejnia celý. /Citujem anglicky, aby sa prekladom názory neskresliť/:

"The United States must embark upon imaginative policies to take advantage of the developing 'fragmentation' of the Communist world. These policies should be a skillful use of trade programs and cultural exchanges as both President Johnson and President Kennedy have done..." "We should do nothing to help drive Communist countries together again." "The United States cannot 'play the role of the global kenderme', it does not 'aspire to a 'Pax Americana' and it should give increased support to the peace — keeping efforts of the United Nations."

Nebudem citovať to, čo sen. Humphrey povedal o Vietname, o latinskej Amerike, o Sovietsko-Čínskom konflikte, o južnej Ázii /kde nalieha na spoluprácu s Indiou, Pakistanom a na hospodárskej pomoci týmto štátom/, o Afrike /ač by bolo hodno povedať, že Humphrey je toho názoru, že "There has been a Communist failure in Afrika." /Ale uvediem niekoľko ďalších citátov, ktoré by sa mohli vzťahovať i na sovietskych satelitov: "The most important challenge of the future for the United States foreign policy is to properly analyse and evaluate the fragmentation of the Communist structure. It does not cease to be Communist, but it is not monolithic, as the Republicans think it is. The real test will be whether we have the intelligence correctly to assess the long-range political implications of Communist fragmentation, or whether we rely exclusively on money and power." The Senator asked whether "we have the brain power to take advantage of this Communist fragmentation." He thought that "right now we are ahead." "Our policy towards Communism should be to encourage greater autonomy, greater freedom of action and choice." "For the immediate future, our challenge is to understand the changing nature of the Communist structure, to design programs and policies that will further fragment this structure... We must permit the development of economic, social and spiritual ties with the West." Potom následuje chvála pre politiku pápeža Jána a katolíckej cirkve. "The church is one institution that understands how to deal in the international order and it understands that there can be differences..."

Táto politika, ktorú Humphrey odporúča je ovšem len "for the immediate future." Ale neobjavil som v nej ani zďaleka žiadne "mniehovanstvo". Budeme so senátorom a za krátku dobu viceprezidentom Humphrey v úzkom styku a ubezpečím našich priateľov, že keď bude mať — ako N. Y. Times hovorí — kľúčové postavenie v zahraničnej politike Spojených štátov, bude mať na pamäti slobodu a neodvislosť národov za železnou oponou.

A VAŠE PŘEDPLATNÉ DOSUD NEDOŠLO

Pomoc při odstranění bolesti reumatických, išiasových, kloubových a slavných Vám nabízí pomoci teplého bahna

THERMAL THERAPY CLINIC

(klinika termální terapie)
980 Yonge St., Toronto
TELEFON 922.1200

Tato klinika termální terapie používá aktivní, vulkanické bahno, dovezené ze známých evropských lázní Píšťan, které se proslavily svou léčivou mocí. Známé jsou zejména teplé prameny a teplé bahno.

Kůra je nyní k dispozici za nejnižší možnou cenu za dozoru doktora kliniky a vztahuje se na ní téměř všechny plány skupinového lékařského pojištění.

Další informace na č. 922-1200.

VZPOMÍNKOVÉ OSLAVY 28. ŘÍJNA V TORONTU

Československé Národní Sdružení Odbočky Toronto spolu s dalšími dvanácti krajauskými organizacemi uspořádaly v Sokolovně na Dupont Street v neděli, dne 25. října vzpomínkový večer k oslavě založení Československé Republiky. Pořád sestával ze dvou částí: První, hudební a recitační vedené anglicky a česky a druhé, vedené slovensky.

Poprvé v historii oslav v Torontu naši legionáři jako členové Královské Kanadské Legie zahájili pořad slavnostním umístěním praporu v čelo shromáždění.

Program postupoval bez průtahů s bohatou náplní. God Save the Queen, úvodní slova předsedy Dra Karla Jerábka, modlitba Dp. Jaroslava Jandy, krátké projevy starosty města Toronto Philipa Givense, kontrolora Williama Archera, člena poslanecké sněmovny Dra Stanley Haidasze, který hlumocil poselství vlády a osobní projev ministerského předsedy Lester Pearsona, anglické mistrně přednesená básně puvabnou Miloslavou Zlámalovou, česká básnička přednesená sladkým děvčátkem v národním kroji Janou Gregorovou a hodnotným zpěvem slovenských a českých písní známou krajauskou umělkyní Helenou Hajnikovou doprovázenou na klavíru paní Gardnerovou. Po zazpívání O, Canada, následovala krátká přestávka.

Druhou část programu vedl slovenský místopředseda odbočky Michal Novak a řečníkům poděkoval Mikuláš Ferik. Oba slavnostní řečníci Pavlo Pláňovský, bývalý starosta Prešova a gene-

rál Dr. Mikuláš Ferjenčík, bývalý státní tajemník Ministerstva obrany, přednesli poutavé dokumentární svědectví o podstatě a významu slovenského národního povstání v roce 1944.

Nenechali puchyb o tom, že povstání bylo spontánně podnětá slovenským lidem pro novou společnou vlastní demokratické Československé republiky.

Před vlastní oslavou byla spořádaná recepcie pro oficiální stupce kanadských vládních a pořadajících organizací. V hostitelských vystupovaly zástupce pořadajících organizací, které opět poprvé v Torontu byly společnému cíli zorganizované: strou Blaženou Jerábkovou, všem náleží dík za vzorné spolupráci a zvláště za mnohdy znamenitě krajauského přívítání a zákusku. Káva o občerstvení byla podávána také po programu.

Slavnost vyzněla v mohutné manifestaci svou náplní, duší a velkou účastí krajanů, Čechů, Slováků, kterých se sešlo přes sta. Mezi kanadskými hosty přítomni kromě shora uvedených další dva kontrolori města: ta Herbert Orliffe a Alan L. port, radni Horace Brown, paní nec Perry Ryan, přednostní leni pro občanství z Ottavy Pa. Kellner a další. Mezi přítomnými bylo vidět i několik maminek z Československa, které po dlouhém době opět zase jednou mohly slavnostně oslaviti 28. říjen.

Miládko Horáková, a Vy všichni další bojovníci za pravdu a spravedlivost tady.

—fk.

JEŠTE SKANDINÁVSKÝM STYLEM DO EVROPY A ZPĚT SAS LÉTÁ DO ČESKOSLOVENSKA

- * Přímé lety do Evropy z Montrealu třikrát za týden.
- * Umožníte Vaším drahým v Československu aby Vás navštívili v Kanadě už za první splátku — pouhých 48.30 dol
- * V případě, že Vaši příbuzní přicházejí jako přistěhovalci — platí pro ně nižší sazby pro imigranty.
- * Spojte se s kanceláří SAS nebo s cestovní kancelář.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM
638 Fifth Avenue, New York 20, N. Y.
244 Bay Street, Toronto, Ontario. EM. 2-2222

UNIFORMA ČS TURISTOV — MODROBIELE TRÍČKA

Slovenska tlač pokračuje vo vecnej bilancii tohoročnej prvej skutočnej sezóny čs. turistov v zahraničí. Bratislavská Pravda pridala ku známym nedobrym zjavom ďalší zábavný postreh v čísle z 15. septembra:

"Vtipný novinár, ktorý mal možnosť pozorovať našich turistov v Maďarsku, o čs. módné prehládke poznamenal: 'Súdiac podľa oblečenia väčšiny našich turistov, obliekame sa do bielo-modrých pruhovaných tričiek, potom do modrobielych pruhovaných tričiek a čiastočne tiež do bielych tričiek a bielymi a modrými pruhmi, a toto oblečenie pre spodnú časť tela dopĺňame čier-

nými alebo bielymi texastami. Prítom v tomto spoločenskom zohore naši turisti bez báze a hane zaplnili napríklad budapeštianske kaviarne a tanečné parkety a viac alebo menej exponované msta.

Zmysel pre humor a obdivuhodná vynaliezavosť našich turistov sa prejavoval aj pri tábaní. Neboľ čestnou výnimkou ani rírou podnikavce, ktorý zašiel autom na trávnik parku a v aute 'rozbil' svoj stan. Ešte korysejšie si počínala dvestina výprava čs. turistov, ktorá sa bez mihnutia oka usadila na lúhu v Balatonföldvári, hoci blízko camping s dostatočnou kapacitou a hoci im prishlšínik maďarskej bezpečnosti takúto svojvoľu v slovine zakazoval. Hľa, aká výda, keď nerozumieš maďarskému jazyku. Možno sa potom ešte pozastavíš nad prípadom, keď tu boreníachťv skupina študentských preliezla plot do súkromnej záhrady a rozhodla sa tam stanoviť alebo keď iná skupina na perách jedného z maďarských nádrava začala si na liehovom varíci pravovať večeru, hoci pod mala bufet?" — FEC

VEŠKERÉ OPRAVY
chesterfieldů a čimněného
nábytku provede Vám
PAVEL ČERNÝ
ROZPOČTY ZDARMA
Volejte po 5 hod. rody
537-5592

JAN SNIŽEK

jako autor "Rozmarného zrcadla", ve kterém sám svými populárními "prology" doplňoval a spojoval hru, čímž jeho divadlo se stalo typickým a oblíbeným. Jeho partnery na jevišti byli na příklad Innemann a malíř Peške. Všichni tři se specialisovali na předvádění populárních trojic, jako třeba: Tři mušketýři, Tři zlaté vlasy děda Vševeda, Tři králové, Tři sudičky a nechyběl na příklad ani Janko, který pásal u hája.

V souhru Snižkova Nezávislého divadla byli také na příklad: B. Rad! (později vydavatel Kino-revue), F. Černý (později přešel do "Osvobozeného divadla"), Z. Kašková (známá herečka z němých filmů), J. Šejbalová, J. Pivec, J. Gruss (dnes členové Národního divadla), J. Boháč (jeden čas ředitel Národního divadla pro mládež) a mnoho dalších.

Tenkrát také indický tanečník Orre Tarracco přivedl ke Snižkovi svoji žákyni Yuki-San, která pak z Nezávislého divadla byla přímo angažována do Paříže, kde sklízela obrovské úspěchy jako indická chrámová tanečnice. Rovněž taneční pár českého původu, později pod jménem Cleo a René Garry, šli z Nezávislého přímo na scénu Follie Berger v Paříži jako světová atrakce, kde zůstali několik let. Tančili totiž originální, tak zvaný "prostorový" balet, "Moucha a pavouk" na obrovské pavučině z gumových lan, natažených přes celé jeviště. Do pavučiny vletěla moucha, pavouk ji honí a opřádá síť, aby ji vyssál krev. Oba se bohužel na konec rozešli. Cleo se provdala a přijela se se svým manželem podívat do Prahy na svatební cestu. Reného viděl Snižek po letech na Matějské pouti, kde ho ukazovali jako poutovou atrakci: "Polomuž a položená, hříčka přírody." Bylo to smutné shledání. Snižek mu nabídl, aby se vrátil zpět k divadlu jako tanečník.

René odmítl s trpkým úsměvem, že bez Cleo tančit nebude a že už odvykl divadelním rampám a přivykl gáži "vyplacené z klobouku". Byl prý ve své resignaci spokojen. Podivné, jak si ten osud někdy s člověkem zahraje!

"Rozmarné zrcadlo", bude provedeno v Torontě v neděli dne 29. listopadu v 8 hodin večer na scéně Masarykova domu.

PRODUCTION STUDIO

(zkratka PS) je jméno divadelní licence našeho krajana Jindry Zodera, která mezi jiným se bude snažit propagovat naše autory v cizině v rámci akce "Československý autor v zahraničí". Mezi prvními hrami, které mají být provedeny jsou: "Rozmarné zrcadlo" od Jana Snižka, "R.U.R." od Karla Čapka, ohlášená hra z nacistické okupace od Jaroslava Drábka a j. Jedná se v podstatě o provádění her anglicky mluvící veřejnosti. Jako první hra bude provedena Snižkovo "Rozmarné zrcadlo", parodie na divadlo o dvou dílech v neděli dne 29. listopadu t. r. v 8 hodin večer na scéně Masarykova domu v Torontě. Bude to provedení české, kdy v hlavních úlohách vystoupí Marie Gregorová, Milada Trešňáková, Josef Čermák, Milan Črha, František Sobotka a Jindra Zoder. Snižek ve své parodii pranýřuje jednotlivce i nešťastné náhody, které nedělají divadlo pravým divadlem. Jan Snižek si pro tento účel vymyslel divadlo, které přijalo divadelní hru neznámého autora, vymyslel si divadelního ředitele, režiséra, inspicenta, herce

Canada Savings Bonds

1964

LEHKO SE KOUPI

CANADA SAVINGS BONDS SI MŮŽETE KOUPI ZA HOTOVÉ PENÍZE NEBO NA SPLATKY. ZAKUPTE SI JE ÚSPORNÝM PLÁNEM Z PLATU NA VAŠEM PRACOVISTÍ — NEBO V BANCE, U OBCHODNÍKA S INVESTICEMI, U OBCHODNÍKA S AKCIEMI, V ÚVĚROVÉ BANCE NEBO V PŮJČOVNĚ PENĚZ. VYSKYTJÍ SE V HODNOTÁCH 50\$, 100\$, 500\$, 1.000\$ A 5.000\$, JEDINÝM OMEZENÍM JE HRANICE 10.000\$ NA JEDNU OSOBU.

JEDNODUŠE SE PROPLATÍ

MŮŽETE PROMĚNIT CANADA SAVINGS BONDS ZA HOTOVÉ PENÍZE KDYKOLIV A DOSTANETE JEJICH VYZNAČENOU HODNOTU JAKOŽ I NAHROMADĚNÝ ÚROK. KDYKOLIV POTŘEBUJETE HOTOVÉ PENÍZE, STAČÍ VYPLNIT PŘEMĚNNÝ KUPON NA BONDU A PŘEDLOŽIT JEJ VE VAŠÍ BANCE. DOSTANETE PENÍZE OKAMŽITĚ.

DOBŘE SE DRŽÍ

Z VAŠICH CANADA SAVINGS BONDS DOSTANETE ÚROK KAŽDOROČNĚ VŽDY PRVNÍHO LISTOPADU — 4½% ZA KAŽDÝ ROK BĚHEM PRVNÍCH DVOU LET; 5% ZA KAŽDÝ ROK BĚHEM NÁSLEDUJÍCÍCH PĚTI LET A 5½% ZA KAŽDÝ BĚHEM DALŠÍCH TŘÍ LET — COŽ ZNAMENÁ, ŽE VAM TENTO CENNÝ PAPIR VYNESE PRŮMĚRNĚ 5.00% ROČNĚ, DRŽÍTE-LI JEJ 10 LET, KDY "UZRAJE".

KAŽDÝ ŠETRÍ NA NĚCO

proste celý divadelní aparát, takže celá hra je vymyšlený příběh, ale — jak zdůrazňuje sám Jan Snižek — jelikož poměry u všech divadel se příliš od sebe neliší, můžeme mít za to, že poměry u Snižkova vymyšleného divadla nebudou daleko od pravdy. Vyskytne se tak nakonec tolik komických situací, že obecenstvo bude mít zaručeny dvě hodiny bouřlivého smíchu, jak se ostatně dělo i doma při 1. 800 reprisách této hry.

ROZMARNÉ ZRCADLO

od Jana Snižka bude provedeno v Torontě v neděli dne 29. listopadu 1964 v 8 hodin večer na scéně Masarykova domu. Záštitu nad představením má Společnost pro vědu a umění, Torontská sku-

pina. Celý veselý večer má zajímavé motto: "Nenadávej na zrcadlo, máš-li křivou tvář!" Jelikož se očekává mimořádná návštěva na tomto představení, budou všechna sedadla číslována. Vstupné: \$2.00, \$1.50, a \$1.00. Předprodej vstupenek, zajištění dobrých míst a reklamace: Litera L.E. 6-2135, nebo Production Studio, 50 Charles St. E., Box 151, Toronto 5, Ontario.

KRÁTKÉ ZPRÁVY

Podzimní číslo publikace "Home and Highway" přineslo celostránkovou kuchařskou hřídku "Czech and Choice". V článku se vychvaluje česká kuchyně (dodáváme: po zásluze) a autorka (sl.

Marian J. Viall) žádá čtenáře, aby psali na adresu: Home and Highway, Skokie, Illinois 60078, USA, kteří mohou fotografovat, kde se jim zlíbí.

V jednom torontském hotelu uspořádali nedávno zástupci Čedoku tiskovou konferenci, na které doporučovali návštěvu československých lázní, zvláště Dolní Lipové. Pořadatelé byli: zástupce ředitele Čedoku Vlastimil Budeňík a vedoucí kanceláře pro zámoří paní Irena Špírková. V Dolní Lipové prý tlustí lidé mohou ztratit až 33 liber za 6 týdnů. Pan Bubeník tvrdil, že za kanadský dolar dostanou turisté až 26 čs. korun a že československé návštěvní visum se vydává také na počkání na československých

KRAJANSKÁ SVATBA

Jan Matějovič a Jarmila Jonásková, oba z Toronta, byli od dání p. farářem J. Jandou ve Svatoboru 24. října. Slavnostní oběd konal v Old Mill za účasti rodinných příslušníků a přátel nových manželů, kteří posléze odjeli na svatební cestu do Niagara Falls a do New Yorku. Srdečné blahopřejeme.

S FAUSTEM NA PRÁZDNIČNÍCH

Petr Den

Návrat ke klasickým literárním dílům nemusí být vždy jen návratem, jen nostalgií, jen hledáním ztraceného času. Může být i snahou po zpřítomnění a zachycení míry, kterou chceme měřit literaturu moderní. Nebo hledání pokladů, kterými chceme obohatit ducha a srdce.

Když jsem jako každý rok před svým odjezdem k jezeru v New Hampshiru — k jezeru, jež již nazýváme "naším", poněvadž ne-nám zamořeno davy lidí — uvažoval, kterou starou známou knihu si mám s sebou vzít na dovolenou, vystávali přede mnou milovaní hrdinové a hrdinky mých mladších let a jeden po druhém se hlásili o právo na nový život. Váhal

jsem, komu dát přednost: zda Odyseovi či Eneáš, Jeanu Valjeanovi nebo paní Bovaryové, Natáše či Olivru Twistovi. Dokonce i Athos, Portos a Aramis si se mnou zašermovali o své vzkrise-ní, ba i Šeherezáda mi slibovala každou noc vypravovat své pohádky, jen abych ji nenechal po-pravit letním vedrem Nového Yorku. A v rozpacích maně jsem si zašleptal:

"Zas, chvějné postavy, mě oblé-táte, jež mlád jsem zřel kdys kalným okem svým. Zda zachytím Vás aspoň tento-kráte?"

A již se divné postavy rojily kolem mně — furie a megery, čerti a čarodějnice, lemuři a sala-mandři, zlí duchové a homunkulové, bludičky a muři nohy, div-ná zjevení a hrozná havěť — takže mimovolně jsem pokračoval ve své tiché samomluvě:

"Mne touha, již jsem dávno odvyk, jímá, mne duchů vábí tiše vážná říš."

Pak už mi nebylo pomoci, uvi-děl jsem před sebou smutnou Markétku, zpívající baladu o králi z Thule, slyšel jsem Mefistofela, jak učí žáka ve své lekci mediciny štípat kypré tvary hezkých ho-lek ve jménu své čertovské — božské moudrosti:

"Gruu, teurer Freund, ist alle Theorie Und grün des Lebens goldner Baum,"

kterýmžto slovem vládce pek-el jednou provždy se vyrovnal s uni-versitně-akademickou učeností. Nebylo vyhnuti, z knihovny jsem vytáhl a do otevřené knihy zavazad-la jsem vložil Fausta.

Začněmež, pomínouce Předeh-ru na divadle, Prologem v nebi! Hned první den dovolené časné-ráno vstanu a vyjdu z naší chaty. Jezero se ještě skrývá v zadých mlhy, kapradiny ještě kloní k zemi své vějíře, těžké vodou, ptáci začínají ladit své nástroje k svým matínatám, a na vysokých sos-nách ranní slunce rozsvícuje v kapičkách rosy tisíce světlé, ti-síce démantů, safírů a smaragdů, tetelících se rozkoší života. A v srdci máš radost, takže se rád při-pojuješ k hymně tří archandělů, oslavujících Tvůrce:

"Zřít tebe, andělů je síla. Ne proniknout tě, vidět jen. A všechna výsostná tvá díla jsou nádherná jak první den!"

Připojuješ se k tě písní také se smutkem, že ji neumíš zpívat stále, neboť jsi člověkem smrtel-ným. Jen bytostí nesmrtelné, jen archandělé a arcipoetové vidí stá-le všechno stvořené tak nádherné jak první den. Obyčejně znuděný člověk andělský chvalozpěv zpívat nedovede. A připojí se k němu jen zřídka — v okamžicích bás-nických. A dovedeš-li se připojit, nevíš ani, zda archandělé zpívají německy či v českém překladu Otakara Fishera, tak nádherném jako Goethův text původní.

Faust se podobá velké opeře o dvou jednáních. Jako třeba Wa-gnerův Tristan má na čtyřicet leitmotivů, ale jen jeden motiv hlavní — motiv osudovosti nápoje lásky —, tak i Goethův Faust má mnoho motivů a jen jeden leitmo-tiv hlavní. Najdeme v něm me-lodie tragické i veselé, velebné i satirické, melodie umělé i folklo-ristické, důmyslné prokompono-vané. Hlavní leitmotiv je však motiv sázky člověka s ďáblem, který poprvé a nejvýrazněji zazní v této Faustově nabídce sázky Mefistofelovi:

"Když okamžik mě zvábí k slovu: Jsi tolik krásný! Prod-

li jen — pak si mě sevři do oková a pak chci, rád být u-tracen. Pak nechť umíráčkem zvoní, pak čas tvé služby do-bíhá, stůj orloj, rafije se kloní, to uplynula doba má."

Tento leitmotiv definuje jediný opravdu smrtelný hřích. hřích neodpuštělný: hřích, jenž zatracuje nikoliv člověka bloudícího, ale člověka, který přestane hledat a proto i bloudit. Věčné zatracení čeká na Fausta nikoliv chybu-jícího ale na Fausta spokojeného. Jen ve svém temném věení vi člo-věk o jediné pravé cestě — tak to řekl Hospodin v Prologu, když slíbil ďáblu vydat toho, kdo se na své cestě unaveně zastaví. Ce-lá dvoudílná báseň o této cestě je novým a novým instrumentálním rozváděním tohoto motivu, Mar-kétka i Helena jsou jen oklikami a zastaveními na této cestě. Faust překládá úvodní větu evangelia svatého Jana, že na počátku byl Čin. Nečinnost je odpadnutí od tohoto Počátku, od smyslu našeho života. Nečinností propadáme Ďáblu. Leitmotiv jediného oprav-du smrtelného hříchu proto nezní jen v Goethově básni, zní také kolem nás a v nás, dnes a nyní.

V životě soukromém i veřejném. Časopis i obchod upadne, pře-stane-li redaktor nebo obchodník je zlepšovat, jsou-li spokojeni s dosaženým stavem. Faustovského hříchu dopouští se manžel, který po prvním vítězství již nedobývá svou ženu znovu a znovu. Nedo-pustila se tohoto hříchu například i Amerika, když po svém slavném vítězství a obou světových val-kách přestala náhle bojovat a spokojeně zapoměla zajistit sku-tečný mír a svobodu pro sebe i pro jiné? Nepropadly jsme tomu hříchu i my Čechoslováci, když po nabytí vysněné samostatno-sti v roce 1918 přestali jsme hle-dat a usilovat o ideu v y š š i a lidstějši? Dnes a nyní v živo-tě soukromém i veřejném znovu a znovu každý z nás stále oslovuje ěábla:

"Když obelžeš mě lichotkami, bych sebou sám byl spokojen, když tvoje rozkoše mě zmámí-to poslední buď pro mně den! Toť sázka má."

Sázka má, tvá, nás všech. Sá-zka, kterou jsme na žádost Mefi-stotelevu podepsali svou krví, touto divnou stávou. A faustov-ská tragédie se stále hraje na je-višti studiijních komnat, čaroděj-nických kuchyní, císařských pa-láců, idylických chaloupek File-móna a Baucis, laboratoří a kla-sických i neklasických walpurg-ských nocí.

Boj mezi dobrem a zlem ne-končí, sázka není rozhodnuta. Proto ani v naší tragedii vlastně nevyhraje ani Faust ani Mefisto-feles. Však víte, jak starý Goethe rozřešil situaci: Faust podlehne kráse okamžiku a unaven úspě-chem zastavuje svou práci. Tak prohrává svou sázku a umírá. Krásu okamžiku však vidí a poz-nává v dělné lásce k lidem, chce se zastavit, avšak v něčem krás-ném, splňuje se mu touha "Auf freiem Grund mit freiem Volke stehn". Prohrává podle litery, ni-koliv podle ducha sázky. Proto na přimluvu "jedné kajicnice, jinak jmenované Markétkou", sa-ma Mater Gloriosa oroduje u Ho-spodina, který umí tak lidsky ho-vořit i s ďasem, aby rozkázal an-dělským šikům do nebe odnést to, co z mrtvého Fausta zbylo ne-smrtelného. Do nebe, kde nepop-satelné je již vykonáno, a kam nám pomáhá ono nedefinovatelné "Věčně-Ženské", patrně svrcho-vané disponující s milostí Boží.

Věčně-Ženské není Goethovi totéž, co časné-ženské. Nikdo — ach, jak jsem si toho všiml při svém nynějším čtení Fausta! — neumí si z ženských dělat takou legraci jako Goethe, mluvící ve své básni verši tisíce osob! Neboť Faust sice začíná a končí na nebi, celý, celých se však hraje na zemi. Zvláště Mefistofe-les to časné — ženské — zná od základu a dovede všechna jeho dě-dování a nařikání léčit z jediného punktu. A možná lépe, než třeba pan Henri Miller, který své knihy napsal v tom či onom roce. Goethe však začal psát Fausta jako student a skončil jej jako stařec, těsně před svými posledními na-

PEC SI NEDÁME

"Po Slovensku sa začali trúsit rôzne reči o Tisovci. Napríklad, že robotníci pri vysokej peci štrajkovali, že pri nedávných voľbách väčšina odmietla voliť, atď., atď. Navštívili sme teda Tisovec. Na úvod treba povedať, že reči o štrajku a o neúčasti Tisovčanov vo voľbách sú klamstvom a značia urážku tejto starej bašty pracujúceho ľudu. O čo teda v Tisovci ide? V podstate o stretnutie sa názorov: Demontovať či nede-montovať vysokú pec (a tu je tiež stanovisko jasné: pec sa demon-tovať musí, doplácať nemožno!), ktorá je nerentabilná a vybudovať na jej mieste, alebo na inom mie-sťte v okrese náhradný priemysel, alebo kvalifikovaných pracovníkov presunúť do iných hutníckych podnikov. Moderný priemysel si vyžaduje vysokú koncentráciu. Prikročilo sa k rozhodnému spô-sobu pri zastavovaní výroby v za-staralých a neefektívnych prevádzkach. Vedelo sa, že budú ťažko-sti. Protesty, nepohopenie. Kon-zervatívne názory. Podaktorí ľu-dia si hudú svoje: Hlúposti: Čo tam po rentabilnosti. Pec si ne-dáme: Ešte v prvomájovom spric-vo-de v Tisovci niesli transpa-rent: pec si nedáme!

Predseda straníckej organizácie v závode, chlapisko ako húžva, vraví: Ano. Keď sa vyrieši ná-hradná výroba, sami pomôžeme rúcať pec, i keď so slzami v oči-ach, a pomôžeme vlastnými ruka-mi stavať priemyselný podnik.

V čom je teda najväčší pro-blém? V tomto: 'Dobre', vraveli Tisovčania, 'ale čo potom? Kde budeme robiť?' Súduhovia z mi-nisterstva pohotovosti odpovedali: Na VSŽ, súduhovia. Tam vás po-trebujeme ako soľ. 'Dobre, dobre, aj to chápeme, že treba, aby veľa pracovníkov prešlo do iných obla-stí. Ale viete vy, že sme si v po-sledných rokoch postavili v Ti-sovci 198 domov v hodnote asi 13 miliónov korún? Na kiego boha sme sa starali, od úst si odtrhali, len aby sme mali domčeky? Mali ste nám povedať: Nestavajte, je to zbytočné, perspektíva je iná, ale vy ste nás durili zvyšovať vý-kony, pokračovať plána teraz čo bude? Čo bude s našimi rodinný-mi príslušníkmi? Čo bude so že-lezničiarmi, ktorí boli odjakživa v tejto doline závislí od našej pe-ce? Pred rokmi sa nevedelo, že pec bude nerentabilná? Na ve-es-žeť, vravíte? Hja, milí súduhovia, boli sme tam, boli, vyslali sme delegáciu. A nik si ich tam poriadne nevšimol. Nuž, mačku vo vreci kupovať nebudeme. Už viac ako tri roky vravíte o ná-hradnom priemysle. Pec sa má na budúci rok búrať a tej náhrade ešte nestojia ani základy.'

Teda tu kdesi sa stala chyba. Robotníkov máme dobrých, mú-drych, ale treba sa s nimi otvorené, ako sa vraví 'od podlahy' — porozprávať. Všetko poriadne vysvetliť, ale nie tak, ako sa stalo, že prišiel do Tisovca súduh mi-nister, pobudol tam čosi okolo de-siatich minút a vyhlásil: Pec sa musí zlikvidovať! A basta fidli. Je potom čudo, že sa rozšírila ne-dôvera v nové opatrenie strany? Lebo súduh povedal — zlikvido-vať, ale čo namiesto nej, to už ne-povedal." Smena z 19. septembra.

Správa divadla Crest se po-kouší sehnat do konce roku 75.000 dol., které by umožnily pokračo-vání jeho činnosti. Dosud se se-bralo přes 42.000 dol.

rozeninami. A silou mládí a mou-drostí stáří si ovinul celý svět a jeho čeládku kolem prstu.

Radím každému, aby si vzal Fausta jako společníka na práz-dniny do Nové Anglie. Učiní-li tak, bude nad svým jezerem za větru a bouří vidět, jak se nebe otvírá jako na začátku Prologu, a mý-valové, hledající zbytky potravin kolem chaty, si nasadí masky le-múřů v tajemné letní noci. A ma-linkatí salamandři, masové barvy, se mu nebudou objevovat jen ve vlhkém mechu na pokraji lesa: po přečtení Fausta bude je vidět v plápolajícím ohni velkých polen, když za chladné noci se bude upjaté o dlouho dívat do rozžha-veného krbu. A kdo je v tom ohni neuvídí po přečtení Fausta, nemá čist starého Goetheho, nýbrž pa-na štol a nebo Drdu či jiná vele-dila socialistického realismu.

OD 1 ZÁŘÍ 1964

KAMPELIČKA SNÍŽILA ÚROKY Z OSOBNÍCH ZÁPŮJČEK

\$1,000.00 NA 12 MĚSÍČNÍCH SPLÁTEK

za \$ 52.00

740 SPADINA AVE.
TORONTO 4, ONT.
TEL 925 - 0557

Pondělí od 7—9 večer
Středa od 7—9 večer
Sobota od 10 hod. dopol.
do 1 hod. odpo.

DROBNÉ ZPRÁVY

Nedávno zemřel v New Yorku ve věku 62 let jeden ze zaklada-telů Radia Svobodné Evropy p. Charles D. Jackson. Býval vedou-cím činitelem vydavatelské spo-lečnosti Time-Life a zahájil také akci "Naděje" (Project HOPE). Za prezidentství Eisenhowera mu psal četné veřejné projevy, stal se na čas delegátem Spojených stá-tů ve Spojených národech a po-ložil základy k organizaci Inter-national Executive Service Com-mittee, které mělo být jakýmsi Mirovým sborem obchodníků. Byl osvědčeným přítelem demo-kratického Československa a za-to, že stál u kolébky Radia Svo-bodné Evropy mu zůstaneme trvale vděční. Z jeho popudu došlo také k t. zv. balonkové akci, která svého času působila dočas-ným mocipánům ve starém kraji značné starosti.

Vzpomínkové oslavy 28. října v Sokolovně na Dupont St. se zúčastnil celý městský kontrolní výbor v čele se starostou města, až na kontrolora Dennisona, kte-rý se omluvil pro nemoc. Každý se dovtipil, že obecní volby jsou už jen za rohem...

Milovníky malířství upozorňu-eme na výstavu italského umělce Canaletta, jež je v Umělecké ga-lerii, Beverley a Dundas W., ote-vřena do 15.11. Návštěvníci mo-hou vidět přes 140 obrazů.

V čísle 423 Sherbourne St. se nedávno ustavil Australsko-novo-zélandský klub. Přesedou je p. Peter Owen, který zve všechny přítele Austrálie a Nového Zé-landu, aby se do klubu přihlásili.

Na zasedání Kanadské federa-ce ethnického tisku v Harmonie klubu promluvil ministr občanst-ví a přístěhovalectví, Hon. René Tremblay. Zmínil se, že za pomo-ci svých spolupracovníků pozor-ně sleduje, co se v ethnických li-stech píše. Zvláště zajímavé námě-ty studuje podrobně.

Stočlenný Estonský mužský pěvecký sbor se vrátil z úspěšné-ho zájezdu po šesti západoevrop-ských zemích, kde žijí estonské kolonie.

Organizace se vyzývají, aby posi-laly programy svých podniků, roční zprávy a pod. na adresu: Programmes and Materials Divi-sion, Dept. of Citizenship and Im-migration, Ottawa, Ont. Na obál-ku nemusíte lepit známku, ale napište v pravém rohu nahoře písmena O.H.M.S. (Ottawa Home Missions Society).

Desáté číslo měsíčníku "East Europe" /z říj-na 1964/ přineslo fotografii p. arcibiskupa Josefa Berana, jak v Radvanově ještě s jedním pomoc-níkem řeže ruční pilou dříví. Ča-sopis vychází anglicky a můžete si jej objednat na adrese: Free Europe Committee Inc., 2 Park Ave., N. York 10016, USA.

LETADLEM
PRAHA - TORONTO
(pro vystěhovalce)

\$ 259.90

AIR & OCEAN

TRAVEL CENTRE LTD.

1 ADELAIDE ST. E.,
(roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

KAREL BUZEK,

Notář.

JOHN GREGOR

Dovoluje si oznámiti, že opět provádí veškerý Plumbing Heating, opravy a nové práce, pod firmou QUALITY PLUMBING & HEATING COMPANY

Volejte LE 3-8396

PROCK INSURANCE AGENCY

14 Conrad Avenue

Toronto 4

Tel. 537 - 2631

AUTO - POŽAR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

L. LUNSKÝ, OPTIK

Brohlídky očí -

Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovoříme česky

470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

NOVÉ KOZICHY
NA MIRU, PRE-
MODELOVANI

Zboží se zárukou
Odborné opravy

Frank Pech

238 KING ST. E., HAMILTON,
Ontario - Tel.: JA. 2-8925

VÝNOSNÉ ULOŽENÍ
PENĚŽNÍCH ÚSPOR
DOMY obytné a obchodní
TOVÁRNÍ OBJEKTY pronajaté

S. REDINA
Real Estate

723 DOVERCOURT RD., TORONTO 4.
LE 6-7898

EVROPSKÁ LÉKARNA

posílá

LÉKY DO ČSSR

Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE

344 BATHURST ST.

TORONTO

Tel.: EMpire 8-1059

YAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ

347. BAY STREET

Suite 210

Toronto 1

Tels.: EMpire 8-5536 - 927-1196

SPRÁVCE BUDOVY

s naturálním bytem (3 místností)
platem a provisi hledá
organizace.

TELEFON LE 5-7350

— 6-7 večer —